

Eftirlit - Flokkun og merking - Efnavara án öryggistappa

Dagsetning	22. desember 2020
Fyrirtæki	Málning hf.
Heimilisfang	Dalvegi 18, 201 Kópavogi
Kennitala	4502694849
Starfsemi	Framleiðsla á efnavöru
Eftirlitsstaður	Húsasmiðjan, Dalshrauni 15
Fulltrúi fyrirtækis á eftirlitsstað	Atli Ólafsson
Fulltrúi UST	Fífa Konráðsdóttir
Tegund eftirlits	Efnaeftirlit
Tengiliðir fyrirtækis	Húni Sighvatsson / Gísli Guðmundsson

SAMANTEKT

Umhverfisstofnun fór í eftirlit varðandi merkingar og umbúðir hjá Húsasmiðjunni, Hafnarfirði þann 22.12.2020 í kjölfar ábendingar sem barst 18.12.2020. Varan var skoðuð með tilliti til hvort hún uppfylli skilyrði efnalaga nr. 61/2013 og reglugerðar nr. 415/2014 um um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna sem innleiðir reglugerð (EB) nr. 1272/2008 sama heitis (CLP). Eftirlitið leiddi í ljós að merkingum vörunnar sem um ræðir, Saltsýra (33%) var ábótavant.

UMFANG EFTIRLITS

Umhverfisstofnun vísar í bréf stofnunarinnar, dags. 22.12.2020, þar sem kynnt var eftirlit vegna ábendingar, sbr. hlutverk Umhverfisstofnunar með framkvæmd efnalaga nr. 61/2013 og reglugerðar nr. 415/2014 um um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna sem innleiðir reglugerð (EB) nr. 1272/2008 sama heitis (CLP). Eftirlitið fór fram sama dag og var markmið þess að skoða vöruna Saltsýra (33%) og athuga hvort hún uppfylli kröfur reglugerðar nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna.

MERKING HUGTAKA OG SKAMMSTAFANIR

Merking eftirfarandi hugtaka og skammstafana sem notuð eru í skýrslunni er sem hér segir:

CLP: Reglugerð (EB) nr. 1272/2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og efnablandna sem innleidd er í reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna¹.

MERKING

¹ Samsett reglugerð nr. 415/2014 á vef Umhverfisstofnunar: <https://ust.is/library/Skrar/Atvinnulif/Efni/Flokkun-og-merkingar/samsett-reglugerd-nr-415-2014.html>

Í 32. gr. efnalaga, 4. gr. reglugerðar nr. 415/2014 og 1. kafla III. bólkis í CLP eru ákvæði um merkingar efnavara. Af þeim ákvæðum leiðir að birgjar skulu tryggja að efni og efnablöndur sem eru tilbúin til notkunar séu merkt í samræmi við hættuflokkun þeirra. Texti merkinganna er varðar hættusetningar, varnaðarsetningar og viðvörunarorð skal vera á íslensku með ákveðnum undantekningum sem kveðið er á um í 4. gr. reglugerðar nr. 415/2014 en eiga ekki við um þær vörur sem hér eru til skoðunar.

Eftirfarandi atriði þurfa að koma fram á merkimiða í samræmi við framangreindar kröfur sbr. neðan- greindar vísanir í einstök ákvæði CLP.

- Nafn, heimilisfang og símanúmer birgis eða birgja í samræmi við a)-lið 1. mgr. 17. gr. Birgir er skilgreindur sem framleiðandi, innflytjandi, eftirnotandi eða dreifingaraðili sem setur á markað efni, eitt sér eða í blöndu, eða setur blöndu á markað.
- tilgreint magn efnisins eða blöndunnar í vöru sem er tiltæk almenningi (t.a.m. rúmmál) í samræmi við b)-lið 1. mgr. 17. gr.
- Vörukenni í samræmi við c)-lið 1. mgr. 17. gr. og 18. gr. Vörukenni eru upplýsingar sem gera kleift að bera kennsl á efnið eða blönduna.
  - Í tilfelli efnis: efnaheiti og CAS/EB(EC) númer þess.
  - Í tilfelli blöndu: vöruheiti og heiti allra þeirra efna í blöndunni sem hafa áhrif á flokkun hennar að því er varðar bráð eiturhrif, húðætingu eða alvarlegan augnskaða, stökkbreytandi áhrif á kímfrumur, krabbameinsvaldandi áhrif, eiturhrif á æxlun, næmingu öndunarfæra eða húðnæmingu, sértæk eiturhrif á marklíffæri (SEM) eða ásvelgingarhættu.
- Hættumerki í samræmi við d)-lið 17. gr. og 19. gr. og töflu 1.3 í lið 1.2.1.4 í I. viðauka.
- Viðvörunarorð (*Varúð* eða *Hætta*) í samræmi við e)-lið 17. gr. og 20. gr.
- Hættusetningarnar í samræmi við f)-lið 17. gr. sbr. 21. gr.
- Varnaðarsetningarnar í samræmi við g)-lið 17. gr. sbr. 22. gr.
- Reitur fyrir viðbótarmerkingar ef við á sbr. 17. gr. og 25. gr.

Fylgja skal töflu 1 varðandi stærð hættumerkinga og rými á umbúðum undir þær.

Tafla 1: Kröfur um lágmarksstærð merkimiða og hættumerkja. Taflan samsvarar töflu 1.3 í lið 1.2.1.4 í I. viðauka við CLP með síðari breytingum.

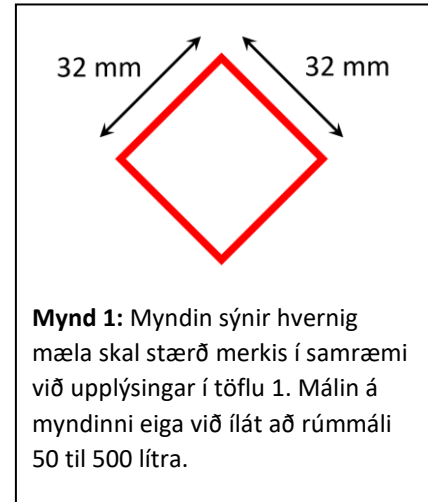
Rúmmál umbúðanna	Stærð merkimiðans (mm)	Stærð hvers hættumerkis (mm)
ekki umfram 3 lítra	a.m.k. 52 × 74, ef unnt er	ekki minna en 10 × 10 a.m.k. 16 × 16, ef unnt er
meira en 3 lítrar en ekki meira en 50 lítrar	a.m.k. 74 × 105	a.m.k. 23 × 23
meira en 50 lítrar en ekki meira en 500 lítrar	a.m.k. 105 × 148	a.m.k. 32 × 32
meira en 500 lítrar	a.m.k. 148 × 210	a.m.k. 46 × 46

ATH: Við mælingu á stærð hættumerkis skal miða við lengd á hliðum merkisins eins og sýnt er á mynd 1 sbr. kafla 4.3.2 í leiðbeiningarriti ECHA um merkingar og umbúðir í samræmi við CLP.²

UMBÚÐIR

Ákvæði um umbúðir er að finna í 35 gr. CLP. Umbúðir sem innihalda hættuleg efni eða blöndur skulu uppfylla þær kröfur að

- umbúðirnar skulu vera þannig hannaðar og gerðar að innihaldið komist ekki í gegnum þær,
- efnið í umbúðunum og lokabúnaðinum skulu hvorki vera þannig að hætta sé á því að það verði fyrir tjóni að völdum innihaldsins né vera líklegt til að mynda hættuleg efnasambönd með því,
- umbúðir og lokunarþúnaður þurfa að vera svo sterk og traust að ekki losni um þau og þau standist örugglega það álag sem þau verða fyrir við venjulega meðhöndlun,
- umbúðir margnota lokunarþúnaði skulu hannaðar þannig að hægt sé að loka umbúðunum aftur og aftur án þess að innihaldið sleppi út.

ÖRYGGISLOK

Ákvæði um barnheld öryggislok er að finna í lið 3.1 í II. viðauka CLP. Skyld er að setja öryggislok á umbúðir vöru sem flokkast m.t.t. eftirfarandi flokka (viðeigandi hættusetningar fylgja í sviga):

- bráð eiturrif - 1. til 3. undirflokkur (H300, H301, H302, H310, H311, H330, H331).
- sértæk áhrif á marklíffæri (SEM) - 1. undirflokkur (H370, H372).
- ásvelgingarhætta - 1. undirflokkur (H304).
- húðæting - 1. undirflokkur (H314).
- Einnig á vörur með metanóli (3% eða meira) eða díklórmetani (1% eða meira).

Fylgja skal staðlinum EN ISO 8317 á endurlokanlegar umbúðir og CEN EN 862 á umbúðir sem eru ekki endurlokanlegar þegar nota skal barnheld öryggislok.

ÁPREIFANLEGAR VIÐVARANIR

Ákvæði um ápreifanlegar viðvaranir er að finna í lið 3.2 í II. viðauka CLP. Skyld er að setja ápreifanlega viðvörðun á umbúðir vöru sem flokkast m.t.t. eftirfarandi flokka (viðeigandi hættusetningar fylgja í sviga):

- bráð eiturrif - 1. til 4. undirflokkur (H300, H301, H302, H310, H311, H312, H330, H331, H332).
- húðæting (H314).
- stökkbreytandi áhrif á kímfrumur - 2. undirflokkur (H341).
- krabbameinsvaldandi áhrif - 2. undirflokkur (H351).
- eiturrif á æxlun - 2. undirflokkur (H361).
- næming öndunarfæra (H334).

² Guidance on labelling and packaging in accordance with Regulation (EC) No 1272/2008 á vef ECHA (PDF): https://echa.europa.eu/documents/10162/23036412/clp_labelling_en.pdf/89628d94-573a-4024-86cc-0b4052a74d65

- sértæk áhrif á marklíffæri (SEM) - 1. og 2. undirflokkur (H370, H371, H372, H373).
- ásvelgingarhætta (H304).
- eldfimar lofttegundir, vökvar og föst efni - 1. og 2. undirflokkur (H220, H221, H224, H225, H228).

Áþreifanlegar viðvaranir skulu uppfylla kröfur staðalsins EN ISO 11683 með áorðnum breytingum.

Staðfesting á uppfyllingu tiltekinna staðla skal einungis staðfest af rannsóknarstofum sem hafa faggildingu í samræmi við staðalinn ISO /IEC 17025 með seinni breytingum.

NIÐURSTAÐA EFTIRLITS

Eftirtalin vara sem féll undir umfang eftirlitsins var skoðuð:

Vara	Strikamerki
Saltsýra (33%)	569071602541

Um er að ræða vöru sem er meðal annars notuð til að hreinsa yfirborð steypu fyrir málningu. Í ábendingu kom fram að varan, Saltsýra 33%, sem var keypt í Húsasmiðjunni á Húsavík væri með óþéttum tappa og að flaskan læki ef hún hallaði. Einnig var bent á að varan væri með úreltum hættumerkjum. Varan kemur í 1 L umbúðum frá framleiðanda með tappa með innsigli sem brotnar við fyrstu notkun (óendurlokanlegt barnhelt öryggislok). Varan sem var skoðuð í Húsasmiðjunni í Hafnarfirði var með þéttan tappa og lak ekki. Framleiðsludagsetning var ekki sýnileg á vörunni og því er ekki ljóst hversu gamlar vörubirgðir er um að ræða, en einungis voru til staðar vörur með eldri hættumerkjum á eftirlitsstað. Málning hf. birtir á heimasíðu sinni www.malning.is, öryggisblað með vörunni Saltsýra (30%) og þar eru tilgreindar hættusetningar og nýju hættumerkin (<http://malning.is/wp-content/uploads/2017/03/SALTSYRA.pdf>).

Samkvæmt öryggisblaði er varan hættuflokkuð og skal merkt með H314 hættusetningu sem einnig felur í sér að varan skal bera barnhelt öryggislok og áþreifanlegar viðvaranir.

FRÁVIK

Frávik frá reglugerð (EB) nr. 1272/2008 (CLP) eru eftirfarandi:

- hættumerki vantar sbr. d)-lið 1.mgr. 17. gr., 19. gr. og töflu 1.3 í lið 1.2.1.4 í I. viðauka*
- hættusetningar sbr. f)-lið 17. gr. sbr. 21. gr.*
- varnaðarsetningar sbr. g)-lið 17. gr. sbr. 22. gr.*
- viðvörunarorð vantar sbr. e)-lið 1. mgr. 17. gr. og 20. gr.*
- áþreifanlegar viðvaranir ekki til staðar sbr. lið 3.2 í II. viðauka*
- barnhelt öryggislok ekki til staðar sbr. lið 3.1 í II. viðauka*

Einnig reyndust merkingar á umbúðum reyndust ekki í samræmi við öryggisblað vörunnar sem er birt á heimasíðu fyrirtækisins, www.malning.is, sjá <http://malning.is/wp-content/uploads/2017/03/SALTSYRA.pdf>.

Reykjavík, 04. mars 2021

Fífa Konráðsdóttir